

ՄԱԿԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՆՉԵ՛Ւ ... ՀՃՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

Posted on February 8, 2011 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Պարոյր Աղապաշեան, Պեյրուբ, 26 Յունուար 2011

Լիբանանը նորոյթի եւ արդիականութեան հետեւող բացառիկ եւ իւրայատուկ երկիր մըն է, իր ծնունդէն ի վեր, բայց ամենէն աւելի անցնող 30-35 տարիներուն, ընդհուպ՝ 2005էն ասդին:

Չկարծուի թէ խօսքը կը վերաբերի նորածեւութեան կամ պճնազարդութեան, ո՛չ, այլ՝ կարգախօսներու ու լոզունգներու պեսափսութեան, խայտաբղետութեան ու առատութեան, որոնք ողողած են լիբանանեան քաղաքական շուկան:

Պարոյր Աղապաշեան, Պեյրուբ, 26 Յունուար 2011

Լիբանանը նորոյթի եւ արդիականութեան հետեւող բացառիկ եւ իւրայատուկ երկիր մըն է, իր ծնունդէն ի վեր, բայց ամենէն աւելի անցնող 30-35 տարիներուն, ընդհուպ՝ 2005էն ասդին:

Չկարծուի թէ խօսքը կը վերաբերի նորածեւութեան կամ պճնազարդութեան, ո՛չ, այլ՝ կարգախօսներու ու լոզունգներու պեսափսութեան, խայտաբղետութեան ու առատութեան, որոնք ողողած են լիբանանեան քաղաքական շուկան:

Խժալուր սիմֆոնիա մը ստեղծուած է լիբանանեան քաղաքական դաշտին մէջ, ուր դէկավարներու ազդանշաններուն (°) վրայ, գործակիցներ թէ հետեւորդներ, ականջ իլացնելու ու համը հանելու աստիճան, կը թութակեն ու կը յանկերգեն բառեր, խօսքեր, նախադասութիւններ, որոնք իբր թէ կը ծառայեն Լիբանանի անձեռնմխելիութեան ու լիբանանցիին բարօրութեան:

Անկախութիւն կը գոռան, նոյնհետայն, կը քրեն գայն:

Ազատութիւն կը փնտռեն, նոյնհետայն, կը պղծեն գայն:

Գերիշխանութիւն կը փայփայեն, նոյնհետայն, կը քարկոծեն գայն:

Արդարութիւն կը պահանջեն, նոյնհետայն, կը դատափետտեն գայն:

Հշմարտութիւն (Ռաֆիք Հարիրիի սպանութեան) կ՝աղաղակեն, նոյնհետայն, կը խոցեն գայն:

Ո՞վ կրնայ հակառակիլ այս կարգախօսային պոռչտութիւններուն անիրականութեան, երբ ամէն վայրկեան ու ժամ, ցերեկ ու գիշեր, օր ու շաբաթ, ականջալուր կ'ըլլանք ատոնց, շատ

յաճախ անհաճոյ անձնաւորութիւններէ, իսկ անելի յաճախ՝ բռնազբօսիկ ու պատեհապաշտ շրջանակներէ:

Այսինքն՝ ինչպէ՞ս պետք է ընկալել վերոյիշեալ նուիրական հասկացողութիւնները՝ անկախութենէն մինչեւ ճշմարտութիւն, երբ զանոնք տրոհելու փորձերը շատ անելի են, իսկ զանոնք իրենց եղբենէն պարպելը՝ կրկնակիօրէն:

Անկախութենէն ի՞նչ մնաց - բացի փետրաթափութենէն:

Ազատութենէն ի՞նչ մնաց - բացի կախեալութենէն:

Գերիշխանութենէն ի՞նչ մնաց - բացի անիշխանութենէն:

Արդարութենէն ի՞նչ մնաց - բացի քիսախնդրութենէն:

Ճշմարտութենէն ի՞նչ մնաց - բացի ստախօսութենէն:

Այս է տխուր պատմութիւնը նորօրեայ Լիբանանին ու նորապաշտ լիբանանցիին, որ զուր տեղը կը սպասէ իր իշխանաւորներու ու մեծաւորներու սթափումին, որովհետեւ բացառուած է ասիկա:

Արդի՞ւնքը այս բոլորին՝

- Կոյր հաւատաւորութիւն ու հետեւողականութիւն
- Ակամայ համակերպուածութիւն եւ յարմարաւետութիւն
- Բթացած անտարբերութիւն եւ անփութութիւն
- Բուռն ընդդիմութիւն եւ հակազդեցութիւն

Եթէ առաջին երեքը, այս կամ այն ձեւով տիրող դրուածքին եւ իշխող կեցուածքին դէմ անզօրներն են, ապա, չորրորդը, որքան ալ կարծր եւ անզիջող, ի վերջոյ տեղի տուողն ու... չուողն է:

Իսկ ո՞վքեր են անոնք, եթէ ոչ երիտասարդները, համալսարանաւարտ սերունդը, որ հիասթափուած կը լքէ երկիրը, առանց ետ նայելու, մինչ լիբանանցի «փոլիթիքոս»ները, կը շարունակեն երգել անկախութենէն մինչեւ ճշմարտութիւնը, լոկ բան մը չըսելու, այլ՝ քաղաքական հող գրաւելու շահադիտակութեամբ, պետական-կառավարական մակարդակներու վրայ, բայց մանաւանդ՝ գրպանական-շահամոլական հեռանկարով:

Չաւեշտականը այն է, որ լիբանանեան քաղաքական կողմերուն մեծ մասը, լոզունգային անկախութենէն մինչեւ ճշմարտութիւնը, աճուրդի կը հանէ այլուր, երբ արտաքին աշխարհի վրայ յոյսեր կը դնէ, նոյնիսկ՝ գրաւի, ակնկալելով որ երկրի «փրկութիւն»ը կու գայ դուրսէն:

Այստեղ արդէն կը ծագի «արշակաւան»ը, փոխադարձ ամբաստանութիւններով, ցեխարձակումներով, վարկաբեկումներով, վիրաւորանքներով, սակայն, միշտ նոյն կարգախօսներու վկայութեամբ - անկախութենէն մինչեւ ճշմարտութիւն:

Չարմանալի չէ՞ որ՝ լիբանանեան «քաջամարտի՛կ» քաղաքագետները, տակաւին չեն ուզեր անդրադառնալ, թէ ո՞ւր մէկուն հոգը չէ Լիբանանի անկախութեան պահպանումը կամ ճշմարտութեան բացայայտումը եւ թէ՛ ի՞նչ ճակատագրի կրնան ենթարկուիլ անոնք, այնքան ատեն որ իրենց շահն է նախապատուականը, իրենց ախորժակն է՝ նախամեծարեալը:

Չեն ուզեր համոզուիլ, թէ ի՞նչ կատարուեցաւ ու կը կատարուի իրենց չորսդին - Պաղեստին, Իրաք, Աֆղանիստան, Սուտան, Թունուզ եւ, շատ հաւանաբար, այլ երկիրներ, իսկ ինչպէս երէկ, այսօր, աւելի քան երբեք, Լիբանանը թիրախ է եւ կամ Լիբանանի միջոցով «հաշիւներ» կը փորձուի մաքրել շրջանի պետութիւններու հետ:

Միթէ պարզ չէ՞ որ՝ առճակատումով կամ պատերազմով, նախայարձակումով կամ ներխուժումով չյաջողած փորձերուն փոխարէն արդէն իսկ պատրաստուած են քաղաքական եւ ապահովական ահաբեկչական «աժէնտա»ներ, որոնց լաւագոյն փորձադաշտերն է Լիբանանը:

Ինչո՞ւ անկախութենէն մինչեւ ճշմարտութիւն իրենք զիրենք մխրճած (ան)նախանձախնդիր կողմեր ու «փոլիթիքոս»ներ չեն ուզեր հաւատալ որ Իսրայել կը մնայ այն ահաբեկիչ-վիշապը, որ շահագործելով իր սինիստական մագիլները, իր կառքին լծած է մեծապետական երկիրներու (ներառեալ ՄԱԿի) ստրկամիտները եւ անոնց ձեռքով կը տնօրինէ ու կը ձեւէ ամեն ինչ:

Մինչդէռ, Լիբանանի մէջ, մոռցած կամ հաւկուրացած, տակաւին շատեր կը շարունակեն գեղգեղել անկախութենէն մինչեւ ճշմարտութեան կարգախօսներու մասին:

Այս իւլացնող թոհուբոհին մէջ, ուր ամբոխվարութիւնը եւ աղմկարարութիւնը աւելի լսելի ու տեսանելի են, այդ ո՞ր կարգախօսը իր հարազատ բովանդակութեան գործնական հայելին է եւ այդ ո՞ր կարգախօսողը իր անկեղծ ուղղութեան կրողն է:

Այս առիթով, պետք է արձանագրել նաեւ հետեւեալը.

Լիբանանահայութիւնը, որ ամենէն աւելի պարկեշտ ու գիտակից եղած է այս լոզունգներուն պահպանումին ու գործադրութեան մէջ, դժբախտաբար, մաս մը անկէ, անհամոզիչ դերակատարումներու մէջ գտնուեցաւ (ու կը գտնուի), երբ այդ կարգախօսներուն հաւատարիմ մնալու բարեմտութեամբ, առնուազն, կը գտնուի անյարիր վիճակի մը մէջ, որ ինքնին լուրջ հիմնահարց մըն է, կարօտ՝ համապատասխան քննարկումի ու վերլուծումի:

Անկախութենէն մինչեւ ճշմարտութիւն մե՛նծ ԲԱՆ մը կայ, որ պէտք է փոխուի, բարեկարգուի, ապա թէ ոչ՝ շրթնամարզանքները պիտի շարունակեն աւերներ գործել:

